

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ
ΧΑΡΙΤΙ ΘΕΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΤΗΣ ΑΓΙΩΤΑΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ
ΙΕΡΙΣΣΟΥ, ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΑΡΔΑΜΕΡΙΟΥ

Ἄρ. Πρωτ.: 253

Ἐν Ἀρναίᾳ τῇ 8^η Ἀπριλίου 2022

ΠΑΣΧΑΛΙΟΣ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

(Ὦς ἀριθμ. 3)

Πρὸς
Τὸν Ἱερό Κλῆρο,
Τίς Μοναστικές Ἀδελφότητες καί
Τὸν φιλόχριστο Λαό
τῆς καθ' Ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Ἀδελφοί καί τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά καί περιπόθητα,
Στίς ὥρες τῆς ὑπέρτατης ὀδύνης, στίς στιγμές τῆς κορυφώσεως τοῦ
Θείου Πάθους, τότε πού ὁ ἄνθρωπος βρισκόταν στό ἀποκορύφωμα τῆς
θηριωδίας του κι ὁ Θεός στό ἀπόγειο τῆς μεγαλοψυχίας Του, ἀκούστηκε

ἀπό τόν Σταυρό ἢ μεγαλύτερη ὑποθήκη τῆς ἱστορίας τοῦ κόσμου, τό πιό τέλειο κάλεσμα πού γνώρισε ποτέ ἢ ἀνθρωπότητα, ἢ **ΣΥΓΓΝΩΜΗ!** Κι ἡ ἔκρηξη τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ στόν Γολγοθᾶ διατυπώθηκε ἀπό τόν ἱερό Χρυσόστομο μοναδικά: «Συγγνώμη ἐκ τοῦ Τάφου ἀνέτειλε»!

Ἀλλά καί μετά τήν Ἀνάσταση ὁ ἀπόηχος τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Θεοῦ γίνεται φωνή συνειδητή τοῦ ἀνθρώπου, πού βλέπει γεμᾶτος δέος τή συγγνώμη ἀπ' τόν τάφο νά βγαίνει, καί νικημένος πλέον ἀπό τήν κακότητα τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, γίνεται κήρυκας τῆς συγγνώμης· καί διαλαλεῖ καί τραγουδᾷ καί προσκαλεῖ στήν ἀδελφοσύνη κι ἀνεξικακία τῆς Ἀναστάσεως... Καί ξέρετε γιατί; **Γιατί ὅταν προφέρονται λόγοι συγχωρήσεως, ὅταν συχωροῦμε, τότε μιλάει ὁ Θεός.** Τοῦτο ἀποδεικνύει τήν ἐνέργεια μας πραγματική. Εἶναι σύμβολο τῆς συγγνώμης τοῦ Θεοῦ πρὸς ὅλους μας! «Συγχωρήσωμεν πάντα τῇ Ἀναστάσει», τραγουδᾷ ἡ Ἐκκλησία σήμερα. Αὐτή ἡ προτροπή ἀποτελεῖ καί τό βαθύτερο νόημα τοῦ Πάθους καί τοῦ θριάμβου τοῦ Χριστοῦ μας, τῆς δοκιμασίας καί τῆς νίκης Του, ἀφοῦ ἡ συγγνώμη προϋποθέτει ἀγάπη κι ἡ ἀγάπη δύναμη πολλή. Ἄς ἐξετάσουμε προσεκτικώτερα τά πράγματα. Ἡ συγγνώμη εἶναι ἀπόρροια καί προϊόν μιᾶς βαθύτερης διαδικασίας τοῦ ψυχικοῦ μας κόσμου. Εἶναι ἀποτέλεσμα μιᾶς ἄγριας πάλης τοῦ τιτανικοῦ μέρους τῆς ψυχῆς μέ τό Διονυσιακό παρόμοιο. Δηλαδή **ἡ συγγνώμη ἐκφράζει τή νίκη τοῦ ἑαυτοῦ μας πάνω στόν ἑαυτό μας καί στόν κόσμο.** Κι ἀπαιτεῖ πολλή ἀγάπη καί δύναμη, ἀφοῦ καλεῖται νά συγχωρήσει πάντα τό θύμα, πάντα αὐτός πού παθαίνει κι ὑποφέρει καί τυραννιέται καί ποτέ αὐτός πού κάνει, ὁ δυνάστης καί τύρρανος.

Εἶναι ὁμολογουμένως κάπως ἀδιανόητο καί γιά τούς πολλούς μᾶλλον ἀνόητο νά ξεχνᾷ κανεῖς τό κακό πού τοῦγινε καί μάλιστα τότε πού θά μπορούσε νά πάρη τήν ἐκδίκησή του. Γιά κάποιους ἄλλους ἡ συγγνώμη εἶναι ἀδυναμία, εἶναι ἐκδήλωση κακομοιριασμένων ἀνθρώπων, ἐνέργεια καί πράξη τῶν εὐχαριστημένων θυμάτων, τῶν κακῶν στήν ψυχή...

Ἔχουμε τή γνώμη ὅτι τά πράγματα δέν ἔχουν ἔτσι, γιά τόν λόγο ὅτι **ποτέ δέν συχωροῦν οἱ ἀδύνατοι καί παθιασμένοι στήν ψυχή, ἀλλά μόνο οἱ δυνατοί καί γεμᾶτοι ἀπ' ἀγάπη! Οἱ μεγάλοι!** Ἀδύνατος εἶναι ὅποιος κάνει κι ἐπιβάλλει μέ τή βία τό κακό, ἐνῶ ὅποιος παθαίνει στό ὄνομα κάποιας ἀξίας καί ιδέας εἶναι δυνατός. Πάσχουν λοιπόν καί παθαίνουν οἱ δυνατοί κι ὄχι τ' ἀνθρωπάκια πού εἶναι ἔτοιμα, προκειμένου νά ἀποφύγουν τό πάθος, νά προδώσουν καί ἀξίες καί ιδέες καί ἰδανικά καί ἱστορία καί πρόσωπα καί ψυχές. Ἐπομένως συχωρεῖ μόνο ἐκεῖνος πού μπορεῖ ἀφ' ἑνός μὲν νά καταλάβη τήν ἀδυναμία ἐκείνου πού κάνει τό κακό, ἐφ' ἑτέρου δέ τήν ἀδυναμία τοῦ ἑαυτοῦ του, πού θέλει θριαμβολογώντας καί κρώζοντας ν' ἀνταποδώσει τό κακό.

Ἐάν τήν καταλάβη καί τήν καθυποτάξη, **τότε μέσα ἀπό τήν παλαίστρα πελώρια καί πανώρια ὑψώνεται τό θαῦμα, τό μεγαλεῖο κι ἡ μοσχοβολιά τῆς συγγνώμης, πού εἶναι ἡ λύτρωση τοῦ ἑαυτοῦ μας ἀπό τόν ἑαυτό μας καί ἡ νίκη τῆς ἀγάπης πάνω στῆς βίας τήν ἀδυναμία.** Ἡ συνειδητή συγγνώμη ἀποκαθιστᾷ τά χάσματα τῆς ψυχῆς κι ἀποδεικνύει ὅτι τίποτε δέν ὁμορφαίνει καί δέν ξεκουράζει περισσότερο τή συνείδηση ἀπό μιά βασισμένη καί βαπτισμένη στήν ἀγάπη συγγνώμη!

«Πάτερ ἄφες αὐτοῖς» (Λουκ. κγ' 34)! Μεγάλη Παρασκευή. Καρφιά, ραβδισμοί, ἀκάνθινο στεφάνι, ἐμπτυσμοί, χολή, ὄξος, βρισιές, ἐγκατάλειψη, ἐγκλημα πάνω στόν Ἰσχυρό, πάνω στή Δύναμη, πάνω στόν Δημιουργό. Ἀπό ποιόν; Ἀπό τό τίποτα, τό μηδέν, τόν ἄνθρωπο. Ἀπάντηση σ' αὐτό τό ἀνοσιούργημα, ἡ συγγνώμη. Ἡ συγγνώμη τοῦ Δυνατοῦ πού παθαίνει, πρὸς τόν ἀδύναμο πού τερατουργεῖ, πού κάνει τό κακό, πού ἐγκληματεῖ. Ἡ συγγνώμη τοῦ Σταυροῦ πρὸς ὅσους βάλθηκαν νά τόν δημιουργήσουν.

«Πάτερ ἄφες αὐτοῖς» (Λουκ. κγ' 34)! Ἡ ἐπίκληση γίνεται πρὸς τόν Πατέρα, γιατί ὁ Ἰδιος τούς ἔχει ἤδη συγχωρήσει. Ὅχι βέβαια γιατί ὁ Πατήρ Του θ' ἄρنيόταν κάτι τέτοιο, ἀλλά γιά ν' ἀκουσθῆ καί στά μνήματα ἀκόμη ὅτι ὁ Κρεμασμένος στό Ξύλο εἶχε τήν ἀπροσμέτρητη δύναμη τῆς ἀγάπης μέ τήν ὁποία ὄχι μόνο ὁ Ἰδιος συγχωροῦσε, ἀλλά καί ἀπό τόν Πατέρα Του ζητοῦσε νά κάνη τό ἴδιο!

«Οὐ γάρ οἶδασι τί ποιοῦσι» (Λουκ. κγ' 34)! Ἐδῶ ἀξίζει νά σταθοῦμε λίγο. Ὅσοι κάνουν τό κακό κι ἐγκληματοῦν δέν ξέρουν γιατί τό κάνουν, ἐνῶ ὅσοι παθαίνουν κι ὑποφέρουν γνωρίζουν γιατί συγχωροῦν. Βλέπετε αὐτός πού συγχωρεῖ ἔχει καί γνώση κι ἐλευθερία κι ἀγάπη καί δύναμη πολλή, ἐνῶ αὐτός πού κάνει τό ἐγκλημα εἶναι τυφλωμένος ἀπ' τό πάθος τοῦ μίσους καί ὑποδουλωμένος στόν ἄρχοντα τοῦ σκότους καί τοῦ θανάτου...

«Συγχωρήσωμεν πάντα τῇ Ἀναστάσει», τραγουδᾷ ἡ πανορθόδοξη λύρα ἀπόψε! Ἡ συγγνώμη, ὅταν παθαίνωμε καί κυρίως ἡ συγγνώμη, ὅταν μπορούμε νά ἐκδικηθοῦμε! Νά τί θά πῆ: «Συγχωρήσωμεν»! Κι ἐδῶ βρίσκεται ἀκριβῶς τό μεγαλεῖο τοῦ δυνατοῦ. Ὁ ἀναστημένος Χριστός τήν εἰρήνην εὐαγγελίζεται καί τή συγγνώμη χαρίζει. Ὁ Τάφος Του γίνεται ἡ ρίζα καί ἡ πηγὴ τῆς συγγνώμης καί τό ἀνέσπερο φῶς Του, τῆς ψυχῆς ἡ δύναμη. Κι ὁποῖος πιστεύει στόν Χριστό, ἐνισχυμένος ἀπ' τή ζωοδότρα δύναμη τῆς Ἀναστάσεώς Του, συγχωρεῖ ἐκείνους πού τόν μισοῦν, ἀγκαλιάζει αὐτούς πού τόν ἀδικοῦν καί τόν τυραννοῦν!

Ὁ ἄνθρωπος τῆς συγγνώμης γνωρίζει ν' ἀπλώνη τά χέρια καί νά καρφώνεται στό ξύλο τοῦ Σταυροῦ, ἐκεῖ ἀναπαύεται κι ἀναπαύει κι ἄλλους. Δέν ὑπάρχει τρόπος καί τόπος ν' ἀναπαύη τήν ἀνθρώπινη φύση βαθύτερα, πιό ἀληθινά καί θεανθρώπινα, ἀπό τό σταύρωμα καί τό ὕψος

τοῦ σταυροῦ τῆς συγγνώμης. Δέν βρίσκεται μεγαλύτερη παρηγοριά ἀπ' αὐτήν τήν ὁδύνη. Τότε ὁ πιστός δέν ὑποστηρίζει ἕνα κομμάτι, δέν μπορεί νά ζήσει στήν κόλαση τοῦ ἐπί μέρους, τοῦ μισοῦ ἢ τοῦ μίσους. Δέν μπορεί νά ἰδῆ τόν ἄλλον νά ὑποφέρει. Ἀγκαλιάζει τό ὅλο. Σταυρώνεται γιά ὅλα. Εἶναι ἤρεμος. Γνωρίζει ὅτι «τίποτε δέν θά χάση ἀπ' ὅσα ἀφήσει, συγχωρώντας γιά τόν Κύριο. Γιατί στόν ἴδιο καιρό θά ἔρθουν πολλαπλάσια» (ἅγιος Μάρκος ὁ ἀσκητής). **Ἔχει μπροστά του τήν εἰκόνα τῆς Σταυρώσεως τοῦ Κυρίου, πού δέν φανερώνει τόν πόνο κάποιου πού ὑποφέρει ἀπ' τίς πληγές τῶν καρπιῶν Του, ἀλλ' ἀπ' τή γαλήνη τοῦ Βασιλέως τῆς Δόξης, πού ἀναπαύεται στήν κατάπαυση τῆς ἀγάπης καί βρίσκεται καθηλωμένος στόν Σταυρό γιά νά ὑπογράψῃ αἱμάτινα γιά χάρη τοῦ κόσμου τό συμβόλαιο τῆς συγγνώμης...**

Οἱ ὑπόλοιποι, ὅσοι τυφλωμένοι ἀπ' τά πάθη τους δέν μποροῦν νά γευτοῦν τούς εὐχυμούς καρπούς τῆς συγγνώμης, ἀμπαρώνουν τήν πόρτα τῆς ψυχῆς γιά νά μή μπῆ κι ἄνθηση ἢ ἀναστημένη Ἀγάπη. Καί συγχρόνως σφραγίζουν τά πορτοπαράθυρα τοῦ λογικοῦ γιά νά μή βγῆ ἀπό μέσα τους τό μίσος... Καί φτιάχνουν βόμβες καί ὑπερηχητικούς πυραύλους ἀκριβείας, ἱκανούς νά πλήξουν ἀδελφούς τους Οὐκρανοῦς κι ἄς εἶναι ὁμαιομοι ἀδελφοί τους κι ἀδελφοί στήν πίστη τοῦ Ναζωραίου...

Τό Πάθος τοῦ Θεανθρώπου στεφανώνεται ἀπό τή συγγνώμη κι ἡ Ἀνάσταση εἶναι σημαδεμένη ἀπ' τήν Ἀγάπη. Συγγνώμη λοιπόν στίς ὄρες τῆς ὁδύνης. Ἀγάπη στόν χρόνο τοῦ θριάμβου. «Πάτερ ἄφες αὐτοῖς», στίς ὄρες τῆς δοκιμασίας μας. Καί «Συγχωρήσωμεν πάντα τῇ Ἀναστάσει», στίς ὄρες τοῦ θριάμβου μας!

Ἡ ὄντως Συγγνώμη, ἀδελφοί, ἐκ τοῦ Τάφου Ἀνέστη!

Δηλαδή, Χριστός Ἀνέστη! Ναί, Ἀληθῶς Ἀνέστη!

Ἅγιον Πάσχα 2022

Μέ ἀναστάσιμους πατρικούς ἀσπασμούς
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καί Ἀρδαμερίου
ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ